

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum Deus possit facere, quod materia sit sine forma.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

antem sanatur per reformationem imaginis, quae quidem fit per opera satisfactionis: sed cruce signatus decedens ante iter arripit, nullum laborem sustinuit ad reformationem imaginis. ergo nondum est sanatum vulnus, & sic non poterit ad gloriam statim peruenire antequam penas purgatorii patiat.

¶ Prae. Quilibet sacerdos vritur talibus verbis, Ego absoluo te ab omnibus peccatis tuis: si ergo cruce signatus decedens euolatet, pari ratione quilibet alius a quoque sacerdote absolutus, quod est in eo ueniens.

R E S P O N S. Dicendum, quod ad euidenciam huius questionis, sicut supra dictum est, opus vniuspote esse satisfactorium pro alio, ad quem per intentionem facientis refertur. Christus autem pro ecclesia sua sanguinem suum fudit, & multa alia fecit & sustinuit, quorum estimatio est infiniti valoris propter dignitatem personae, unde dicitur Sap. 8. quod infinitum est in illa thesaurus hominibus. Similiter etiam & omnes alii sancti in intentionem habuerunt in his quod passi sunt, & fecerunt propter Deum, ut hoc esset ad utilitatem non solum sui, sed etiam totius ecclesiae. Totus ergo iste thesaurus est in dispensatione eius qui praestit generali ecclesiae: unde Petro Dominus claves regnum caelorum commisit, Mat. 16. Quando ergo vritur, vel necessitas ipsius ecclesiae hoc ex postulat, potest ille qui praestit ecclesiae de ista infinitate thesauri communicare alicui, qui per charitatem fit membrum ecclesiae, de praedicto thesauro quantum sibi visum fuerit opportunum vel usque ad totalem remissionem penarum, vel usque ad aliquam certam quantitatem, ita scilicet quod passio Christi, & aliorum sanctorum ei imputetur, ac si ipse passus esset, quantum sufficeret ad remissionem sui peccati, sicut contingit cum vnus pro alio satisfacit, ut dictum est. Ad hoc ergo quod indulgentia alicui valeat, tria requirunt. Primo, causa pertinens ad honorem Dei, vel ad necessitatem, aut utilitatem ecclesiae. Secundo, autoritas in eo qui facit. Papa enim potest principaliter, alii vero in quantum potestatem ab eo accipiunt, vel ordinariam, vel commissam, seu delegatam. Tertio requiritur ut sit in statu charitatis, ille qui indulgentiam percipere vult, & haec tria designantur in litera papali. Nam causa conueniens designatur in hoc, quod praemittitur de subsidio terrae sanctae. Autoritas vero in hoc, quod fit mentio de autoritate Apostolorum Petri & Pauli, & ipsius Papae. Charitas autem recipientis in hoc, quod dicitur, Oibus vere penitentibus & confessis, non dicitur, & satisficientibus: quia indulgentia non excusat a contritione & confessione, sed cedit in locum satisfactionis. Est ergo dicendum in questione proposita, quod si secundum formam papalis litterae indulgentia concedatur accipientibus crucem in subsidium terrae sanctae, cruce signatus statim habet indulgentiam, et si decedat antequam iter arripiat, quia sic causa indulgentiae erit non iter, sed votum itineris. Si autem in forma litterae contineatur, quod indulgentia detur his qui transierint ultra mare, ille qui decedit antequam transeat, non habet indulgentiam, quia non habet indulgentiae causam.

A D P R I M V M ergo dicendum, quod in hoc ultimo casu deficit in cruce signato decedere illud quod est principalis, scilicet indulgentiae causa.

A D S E C U N D V M Dicendum, quod per autoritatem solus Deus culpam remittit, sed ministerio etiam sacerdos, in quantum exhibet sacramentum remissionis peccati, puta, in baptismo, vel penitentia: & tamen indulgentia non se extendit ad remissionem

culpa, quia non est sacramentalis, unde non sequitur ordinem, sed iurisdictionem, potest enim & non sacerdos indulgentiam concedere, si sit cui committitur, & ideo poena totaliter remittitur si causa subsistat, non autem si causa deficit.

A D T E R T I V M Dicendum, quod satisfactio & est punitiva, in quantum est actus iudicatus iustitiae, & est etiam medicatiua, in quantum est quoddam sacramentale. Indulgentia ergo supplet locum satisfactionis in quantum est punitiva, quia poena, quam alius sustinuit, imputatur illi ac si ipse sustinisset, & ideo reatus poena tollitur: sed non succedit in locum satisfactionis in quantum est medicatiua, quia adhuc remanent pronitates ad peccandum derelictae ex priori peccato, ad quas sanandas necessarius est labor satisfactionis. Et ideo cruce signatus, dum viuunt, consulendum est ut non praetermittant satisfactionis opera, in quantum sunt praeseruatua a peccatis futuris, licet reatus poena sit totaliter solutus: nec ad hoc requiritur aliquis labor, quia sufficit labor passionis Christi, morientibus autem non est necessaria huiusmodi praeseruatua, sed solum liberatio a reatu poena.

A D I I I I. Dicendum, quod verbum sacerdotis dicitur, Absoluo te ab omnibus peccatis tuis, non refert ad penam, sed ad culpam, cuius absolutioni nihil riu impendit: non potest autem aliquis absolui ab vna culpa, quin absoluiatur ab omnibus. Pena vero potest totaliter dimitti, vel particulariter. Particulariter quidem in absolutione sacramentali pena dimittitur: totaliter uero in spiritali gratia indulgentiae, sicut etiam Dominus dicit Io. 8. mulierem adhaerere. Non te condemnabo, vade & amplius non peccare.

INCIPIIT QVODLIBET TERTIVM.

QV A E S T I O I.

Q V A E S I T V M est de Deo, de angelis, de hominibus, & de creaturis pure corporibus, de Deo quaesitum est & quantum ad naturam diuinam, & quantum ad naturam humanam assumptam.

¶ Circa diuinam naturam quaesita sunt duo de potentia Dei.

¶ Primo, Vtrum Deus possit facere quod materia sit sine forma.

¶ Secundo, Vtrum possit facere quod idem corpus simul localiter sit in duobus.

ARTICVLVS PRIMVS.

A D P R I M V M sic proceditur. Videtur, quod Deus possit facere quod materia sit sine forma. Sic enim dicitur in materia sua esse dependet a forma, ut accidens a subiecto: sed Deus potest facere quod accidens sit sine subiecto, ut patet in sacramento altaris, ergo potest facere quod materia sit sine forma.

S E D C O N T R A. Deus non potest facere contra dictoria esse simul. Sed materia esse sine forma implicat contradictionem. eo quod esse materiae importat actum, qui est forma, non ergo Deus potest facere quod materia sit sine forma.

R E S P O N S. Dicendum, quod inuisibile quae reus actiua est estimanda secundum modum essentiae, eo quod unumquodque agit in quantum est ens actiuum. Vnde si in aliquo inueniatur forma aliqua, vbi natura non